

Кочерга Євгенія Володимирівна

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Анотація. Розглянуто особливості формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вчителів у сучасних умовах з використанням здоров'язбережувальних та інтерактивних технологій навчання.

Ключові слова: здоров'я, компетентність, здоров'язбережувальна компетентність, здоров'язбережувальні технології, інтерактивні технології.

Кочерга Евгения Владимировна

ФОРМИРОВАНИЕ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ

Аннотация. Рассмотрено особенности формирования здоровьесберегающей компетентности будущих учителей в современных условиях с использованием здоровьесберегающих и интерактивных технологий обучения.

Ключевые слова: здоровье, компетентность, здоровьесберегающая компетентность, здоровьесберегающие технологии, интерактивные технологии.

Kocherga Eugene Volodumyryvna

FORMATION ZDOROV'YAZBEREZHUVALNOYI COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS

Resume. Features formation of saving health competence of the future teachers in modern terms with using saving health and interactive technologies is considered.

Key words: health, competence, saving health competence, saving health technologies, interactive technology.

Постановка проблеми

Без сумніву, найбільшим багатством кожної людини є її здоров'я. Зважаючи на те, що у сучасному суспільстві існує гостра проблема погіршення стану здоров'я населення через низку причин, постає необхідність пошуку методів та засобів формування у шкільній молоді навичок здорового способу життя. Формування таких навичок передбачає попередньо формування у майбутніх учителів здоров'язберігальної компетентності.

Виклад основного матеріалу

Аналіз праць показує, що єдиного визначення поняття «здоров'язбережувальна компетентність» немає. Під компетентністю сьогодні розуміють загальну здатність і готовність особистості до дії, що ґрунтується на знаннях і досвіді, набутих завдяки навчанню й вихованню, зорієнтованих на становлення студента як суб'єкта життя й культури, активну інтеграцію в суспільство, освоєння багатогранної ролевої палітри [2, с. 83]. Враховуючи те, що основними складовими здоров'я є фізична, психоемоційна, соціальна, інтелектуальна та духовна складова, можна визначити поняття здоров'язбережувальної компетентності. Здоров'язбережувальна компетентність – це характеристики і властиві

людині, які спрямовані на збереження фізичного, соціального, психоемоційного, інтелектуального та духовного здоров'я. За визначенням Ю. Лукашина, під здоров'язбережувальною компетентністю майбутнього педагога слід розуміти готовність майбутніх педагогів кваліфіковано здійснювати, аналізувати і коректувати діяльність із здоров'язбереження у професійному та особистісному аспектах, на основі стійкої мотивації здорового образу життя, прийняття єдності фізичного і духовного здоров'я всіх суб'єктів освітнього процесу [4, с. 14–15].

У ВНЗ здоров'язбережувальні компетентності повинні формуватися як на аудиторних заняттях, так і в позааудиторний час. Можна виділити основні прийоми формування мотивації здоров'язбереження у майбутніх педагогів. До них належать: насичення змісту предметів історичними довідками, а також сучасними уявленнями про валеологічні принципи організації життєдіяльності людини; показ альтернативних підходів до розуміння сутності здоров'язбереження; демонстрування досягнень сучасних медичної й педагогічної науки в галузі оздоровлення людей; формування зацікавленості досліджуванним матеріалом (цікаві наукові дані, емпіричні спостереження, парадоксальні факти тощо); розкриття наукової та практичної значущості здоров'я й способів його підтримки; показ необхідності здоров'язбереження для продуктивного навчання у ВНЗ, для майбутньої професійної діяльності, самовдосконалення.

Для формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вчителів необхідно використовувати різноманітні технології. Серед них можна виділити як специфічні, так і загальнопедагогічні інноваційні технології. До специфічних відносяться здоров'язбережувальні технології. Т. Карасьова приводить класифікацію здоров'язберігальних технологій: медико-гігієнічні технології; фізкультурно-оздоровчі технології; екологічні здоров'язбережувальні технології; технології забезпечення безпеки життєдіяльності; здоров'язбережувальні освітні технології [3, с. 76]. Серед загальнопедагогічних можна підкреслити інтерактивні технології, які являють собою колективне, групове навчання у співпраці, де педагог та учасники навчання є рівноправними суб'єктами навчально-пізнавальної діяльності. У процесі інтерактивного навчання викладач виступає в ролі організатора, консультанта [2, с. 88].

Висновки

Здоров'язбережувальна компетентність є однією з головних складових професійної компетентності майбутніх педагогів. Її слід формувати протягом усього періоду навчання у ВНЗ. Для формування здоров'язбережувальної компетентності необхідно використовувати широкий арсенал технологій навчання, серед яких виділяють специфічні здоров'язбережувальні технології та інтерактивне навчання.

Список використаних джерел

1. Антонова О. Є Здоров'язберігаюча компетентність особистості як наукова проблема : аналіз поняття / О. Є. Антонова, Н. М. Поліщук // Вища освіта у медсестринстві: проблеми і перспективи: зб. ст. всеукр. наук.-практ. конф. – 10–11 листопада 2011. – Житомир: Полісся, 2011. – С. 27–31.

2. Гуменюк С. Використання інтерактивних педагогічних технологій у формуванні здоров'язберезувальної компетентності майбутніх педагогів / С. Гуменюк // Актуальні аспекти фізичного виховання, спорту і здоров'я людини. – Тернопіль: Вектор, 2013. – С. 82-88.

3. Карасева Т. В. Современные аспекты реализации здоровьесберегающих технологий / Т. В. Карасева // Начальная школа. – 2005. – 11. – С. 75-78.

4. Лукашин Ю. В. Формирование здоровьесберегающей компетенции у студентов педагогического вуза: автореф. дис. ... канд пед. наук: 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Ю. В. Лукашин. – Пенза, 2010. – 23 с.